

M.Ed. Semester - 3 (CBCS) Examination
DEC/JAN. - 2020 - [NEW COURSE]
Elements of Bhartiya Chintan (Spl Core (New))

Time: 1:30 Hours

Marks: 42

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

(SECTION - 1)

- પ્રશ્ન.૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આશરે 750 શબ્દોમાં લખો. (૧૦)
1. ભારતીય સંસ્કૃતિમાં સમાવિષ્ટ પાયાના મૂલ્યોની ઉદાહરણ સાથે સમજ આપો.
 2. મૂલ્યની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેના સ્ત્રોતો વર્ણવો.
 3. મૂલ્યનું મનોવૈજ્ઞાનિક પરીપ્રેક્ષ્ય સ્પષ્ટ કરો.
- પ્રશ્ન.૨(A) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નના જવાબ (પ્રત્યેક જવાબ આશરે 100 શબ્દોમાં) લખો. (08)
1. 'ભારતીય સંસ્કૃતિના કેન્દ્રમાં મૂલ્ય છે' - વિધાન સ્પષ્ટ કરો.
 2. ભારતીય વિચારધારામાં વ્યક્ત થતું જીવનદર્શન વર્ણવો.
 3. મૂલ્યનું સામાજિક પરીપ્રેક્ષ્ય સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૨(B) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. (03)
1. 'અસ્તેય' એટલે શું?
 2. ભારતનાં બંધારણમાં સૂચિત નાગરીકની બે મૂળભૂત ફરજો લખો.
 3. કોઈ બે રાષ્ટ્રીય મૂલ્યો લખો.
 4. મૂલ્ય એટલે શું?
 5. મૂલ્યની કોઈ એક વ્યાખ્યા આપો.

(SECTION - 2)

- પ્રશ્ન.૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આશરે 750 શબ્દોમાં લખો. (૧૦)
1. મૂલ્ય શિક્ષણની પરંપરાગત પદ્ધતિઓ વર્ણવો.
 2. કુરાનમાં વ્યક્ત થતા મૂલ્યો અને વિદ્યાર્થી વિકાસ સ્પષ્ટ કરો.
 3. આંતરીક અને બાહ્ય મૂલ્યો સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૪(A) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નના જવાબ (પ્રત્યેક જવાબ આશરે 100 શબ્દોમાં) લખો. (08)
1. મૂલ્યસિંચનમાં શાળાની ભૂમિકા જણાવો.
 2. વિદ્યાર્થીઓમાં લોકશાહી મૂલ્યોનું ઘડતર કરવા માટે શિક્ષક તરીકે તમારા કાર્યક્રમો જણાવો.
 3. મૂલ્યો અને સમાજ વચ્ચેનો સબંધ સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૪(B) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. (03)
1. મૂલ્ય કટોકટી માટે જવાબદાર બે કારણો લખો.
 2. મૂલ્ય ઘડતર માટે અભ્યાસક્રમમાં સમાવિષ્ટ કરી શકાય તેવી બે પ્રવૃત્તિ લખો.
 3. મૂલ્યસિંચનમાં ઉપયોગી બને તેવાં બે પુસ્તકોના નામ જણાવો.
 4. સ્વધર્મ એટલે શું?
 5. જીવનમુક્તિ એટલે શું?

ENGLISH VERSION

(SECTION – 1)

- Q.1 Answer any one from following questions. Answer should be in about 750 words. (10)
1. Explain the underlying values embedded in Indian culture with example.
 2. Describe the concept and source of value.
 3. Explain the psychological perspectives of value.
- Q.2(A) Answer any two from following questions. Each answer should be in about 100 words. (08)
1. ‘Values are at the center of Indian culture’ – Explain the statement.
 2. Describe the philosophy of life expressed in Indian ideology.
 3. Explain the social perspective of value.
- Q.2(B) Answer following questions in very brief. (03)
1. What is ‘Asteya’?
 2. Write two fundamental duties of a citizen as proposed in the Constitution of India.
 3. Write down any two national values.
 4. What is value.
 5. Give any one definition of value.

(SECTION – 2)

- Q.3 Answer any one from following questions. Answer should be in about 750 words. (10)
1. Describe the traditional methods of value education.
 2. Explain the values expressed in the Quran for students development.
 3. Explain the Intrinsic and extrinsic values.
- Q.4(A) Answer any two from following questions. Each answer should be in about 100 words. (08)
1. Describe role of school in value formation.
 2. As a teacher write down your programs to inculcate democratic values in students.
 3. Explain the relationship between values and society.
- Q.4(B) Answer following questions in very brief. (03)
1. Write down two reasons for value crisis.
 2. Write two activities that can be included in the curriculum for value formation.
 3. Mention two books that are useful for value formation.
 4. What is Swadharm?
 5. What is Jivanmukti?
